

Josef Válek – valašský národopisec a fotograf

seriál
**FOTOGRAFOVÉ
VALAŠKA**

JOSEF VÁLEK

31. 8. 1871 Vsetín

19. 12. 1937 Hovězí

Josef Válek – historik, etnograf, publicista, vysokoškolský profesor. Narodil se ve Vsetíně, kde navštěvoval obecnou školu a poté absolvoval gymnázium ve Valašském Meziříčí. Vystudoval filozofickou fakultu UK v Praze a již jako student se zúčastnil příprav na Národopisnou výstavu československou v Praze 1895. Od studentských let se také zabýval valašskou lidovou kulturou. Spolupracoval na přípravě národopisných výstav ve Vsetíně (1892), pro kterou přispěl do „Průvodce výstavy vsacké“ textem „O umění“, a v roce 1895 v

Praze, pro niž napsal spolu s Dušanem Jurkovičem stať o valašské osadě. V době svého pedagogického působení vytvořil hospodářské mapy a diagramy, které používala česká delegace v Paříži při jednání o vytýčení hranic Československé republiky.

Patřil k nejvýznamnějším osobnostem Valaška. Ve Vsetíně byl jedním ze zakladatelů Sokola a muzea, kterému odkázal nejen svou písemnou pozůstatost, ale i vlastní nemovitost včetně vybavení. Zpracoval archiv a registratury vsetínského panství a statku firmy bratří Thonetů ve Vsetíně. S Františkem Tábořským založil časopis „Naše Valaško“, kam napsal řadu článků. K jeho nejcenějším pracím patří „Poznámky k mapě moravského Valaška“, uveřejněná v Časopise Matice Moravské (1905–1911) a „Hranice moravského Valaška“. Po krátké profesuře v Brně se uchýlil na sa-

motu v Kychově – Bařinách u Hovězí, věnoval se historii Valaška a jeho kultury. Na přelomu dvacátých a třicátých let 20. století se začalo s přípravou na vydání monografie Moravské Va-

lašsko, jejímž iniciátorem byl právě profesor Josef Válek. Vydání monografie se však pro nedostatek finančních prostředků neuskutečnilo.

Byl zručný fotograf a mnohé literární práce doprovázel svými fotografiemi. V archivu Muzea regionu Valaško je uchováno množství Válkových fotografií. Jde zejména o část z tehdy již hotových 392 negativů doprovodných dokumentárních fotografií z doby příprav již zmíněného „Moravského Valaška“, které Josef Válek také sám pořídil.

Válkovi se podařilo mj. získat pro muzeum valašský exemplář Bible kutnohorské z roku 1489, kterou nedávno muzeum digitalizovalo a nyní pracuje na jejím zpřístupnění na internetu v rámci projektu ZDO, který koordinuje Zlínský Kraj.

Milan Ošťádal, fotograf, Muzeum regionu Valaško